

GÜVENİLİR BİR DOST: YAVUZ TEKELİOĞLU

Erdoğan TOKGÖZ¹

GİRİŞ

Akademik yaşamımda bir meslektaşım hakkında anılarımı ve gözlemlerimi bugüne dek üç kez yazmak durumunda kaldım. Bu yazılarım genç yaşta kaybettiğimiz Prof. Dr. Cem Alpar, Prof. Dr. Halime Oygur ve Prof. Dr. Ahmet Gökdere hakkındaydı.

Fakat ilk kez sağlığında bir meslektaşım hakkında sahip olduğum anılarımı, izlenimlerimi ve değerlendirmelerimi yazmak durumundayım.

Akademik yaşamımın ellinci yılında dostum ve meslektaşım Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu hakkında hafızamda yer etmiş bazı olayları aktarmaya çalışacağım. Otuz yılı aşan bir dönemle ilgili olayları, isimleri ve tarihleri aktarıırken hata yapmamı, yanlışlığa düşmemi okuyucuların yaşama bakarak olağan karşılayacaklarını düşünüyorum.

Bu yazıda Y. Tekelioğlu'nun yaşam öyküsünü anlatacak değilim. Ben onun adeta yaşamının ikinci yarısını oluşturan “akademik yaşamı”ndan bazı kesitleri aktarmaya çalışacağım. Haziran 1977’de Hacettepe Üniversitesi’ne katılmasıyla başlayan akademik yaşamının hemen her aşamasında doğrudan veya dolaylı olarak hep yakınında ve yanında bulundum. Birlikte oluşturduğumuz karşılıklı güvene dayanan akademik işbirliği bugün sevgi ve saygıyı öne çıkaran sağlam bir dostluğa dönüşmüş bulunmaktadır.

Bu dostluğun oluşmasıyla ilgili anılarımı gözlemlerimi ve değerlendirmelerimi kolay olsun diye dört başlık altında toplamaya çalıştım:

- Hacettepe Üniversitesi Mesleki Teknoloji Yüksek Okulu Yılları
- Yüksek Öğretim Kanunu sonrası İİBF kuruluş yılları
- Akdeniz Üniversitesi İİBF kuruluşu ve sonrası
- 1996-1997 ders yılı: Antalya’da bahar

H.Ü. Mesleki Teknoloji Yüksek Okulu Yılları

İsmet İnönü’den CHP genel başkanlığını devralmış olan Bülent Ecevit 14 Ekim 1973 genel seçimlerinde 185 milletvekili çıkararak birinci parti durumuna gelmişti. Ancak tek başına hükümeti kuracak çoğunluğu yoktu. Koalisyon arayışları başlamıştı. Nihayet hükümeti kurma görevi almış olan B. Ecevit 48 milletvekili olan Necmettin Erbakan’ın Milli Selamet Partisi ile koalisyon hükümetine razı oldu.

¹ Hacettepe Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, Emekli Öğretim Üyesi

26 Ocak 1974’de göreve başlayan koalisyon hükümetiyle, her zaman yaptığı gibi yakın ilişkiler içine giren Hacettepe Üniversitesi Rektörü İhsan Doğramacı, hükümetin isteği doğrultusunda “ara eleman” yetiştirmek üzere iki yıllık meslek okullarının açılmasına öncülük eden girişimleri süratle başlattı. Bu çerçevede dört bölümden oluşan H.Ü. Mesleki Teknoloji Yüksek Okulu 1974 yılında faaliyete geçti. Bu bölümlerden Turizm ve Otel İşletmeciliği bana, Kooperatifçilik Doç. Dr. Zafer Başak’a ve İş İdaresi Bölümü de Prof. Dr. Emel Doğramacıya verilmişti.

Başkanı olduğum Turizm Bölümüne kazandırdığım ilk öğretim görevlileri ABD’de doktoralarını tamamlamış olan Dr. Cihan Belen ile Dr. Mehmet Canlar idi. Daha sonra Dr. Doğan Tuncer, Dr. Ertuğrul Özkök ve Dr. Doğan Yaşar Ayhan bölüme katıldı.

Kooperatifçilik bölümünün ilk öğretim görevlileri ise Dr. Ayhan Tan, Dr. Abdülkadir Ateş ve Dr. Refik Çulpan idi. Ardından anılan bölüme Dr. Bilge Hacıhasanoğlu ve 1977 yılında da Dr. Yavuz Tekelioğlu katıldı.

Dr. Yavuz Tekelioğlu yurt dışından döndükten sonra üç yıla yakın bir süre Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı’nda çalıştıktan sonra akademik yaşama dönmüştü. Dr. Tekelioğlu’nun atama sürecinin ilk aşaması olan “mülakat”ında jüri üyesiydim. Görüşme sırasında müsteşarlık uzmanı olarak çalıştığı dönemde edindiği bilgi ve deneyimleri etkileyici bir üslupla bizlerle paylaşmıştı. Özellikle Türkiye’de çözülmesi zor ve pahalı bir “Toprak Reformu” yanında bir de “Tarım Reformu” sorununun varlığını jüriye anlattı. Çalıştığı yerde siyasal ağırlıklı öncelikler ve çekişmeler nedeniyle yararlı olamayacağını anlayınca Üniversiteye katılma kararı aldığını ve Hacettepe’ye başvurduğunu söyledi.

Görüşme çok olumlu bir havada sürerken kendisini biraz köşeye sıkıştırmak amacıyla 1960’lı ve 1970’li yıllarda Fransa’da “Kalkınma İktisadı”nın öncülerinden olan Prof. François Perroux’un geliştirdiği “Büyüme Kutupları Kuramı” hakkında kendisinden bilgi istedim. Beklediğim çok üstünde akıcı bir dille “Perroux Kuramı”nı bize özetledi. Anılan kuramı ben doçentlik tezimde Türkiye’ye uygulamıştım.

Jüri tarımı ve kooperatifçiliği bilen bir uzmanı Üniversiteye kazandırmanın sevinciyle Dr. Tekelioğlu’nun “**öğretim görevlisi**” olarak göreve başlamasını sağlayacak işlemlerin başlatılmasına oy birliğiyle karar vermişti.

1974-1982 arasında faaliyet gösteren iki yıllık yüksek okulların öğretim görevlilerinin hemen hepsi yurt dışında doktoralarını tamamlamıştı. Bu dönemde turizm, kooperatifçilik ve iş idaresi bölümlerinde görev yapanların büyük çoğunluğu “**Mülkiye**” kökenliydi. Bu durum bazen çalışmalarını kolaylaştırıyor, bazen de işlerin çıkmaza girmesine neden oluyordu. Fakat bir ikisi hariç büyük çoğunluğu geceli gündüzlü çalışarak yürüttükleri dersler

yanında doçentlik çalışmalarını da başarıyla sürdürdüler. Ancak YÖK sistemi yürürlüğe girdikten sonra her şey alt üst oldu.

H.Ü. İİBF'nin Kuruluşu ve Sonrası

12 Eylül 1980 sonrası kurulan “askeri yönetim”in desteğinde Rektör İhsan Doğramacı ve çok yakın çevresi tarafından hazırlanan ve 1981 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu sonrasında Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusu’nda yeni bir yapılanmaya gidildi. Önce Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi yeniden dört ayrı fakülte olarak örgütlendi. Bu yapılanma sırasında İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 20 Temmuz 1982’de faaliyete geçti.

Bu yeni fakültenin dekanlığına **İhsan Doğramacı – Orhan Oğuz** ikilisinin uygun gördüğü Eskişehir Anadolu Üniversitesi’nden “Mali Hukuk” doçenti Kamil Mutluer profesörlüğe yükseltilerek atandı. Oysa iktisat ve işletme bölümlerinin kurulmasına öncülük eden Prof. Dr. Osman Okyar dekanlık bekliyordu.

Aynı yıl H.Ü. Senatosu iki yıllık bölümleri kapatma kararı alırken; Turizm, Kooperatifçilik ve İş İdaresi bölümlerindeki tüm öğretim elemanlarının İİBF’nin ilgili bölümlerine geçmelerine izin verdi. Bu isteğe bağlı geçiş sürecinde Dr. Y. Tekelioğlu, Dr. Doğan Tuncer, Dr. Doğan Yaşar Ayhan ve Dr. Ertuğrul Özkök İşletme Bölümü’ne katılmayı uygun gördüler.

1980’li yılların ilk yarısında **Kenan Evren – İhsan Doğramacı** ikilisinin üniversitelere giydirmeye çalıştıkları elbiseyi beğenmeyen veya baskıya maruz kalan İİBF öğretim üyesi ve görevlileri peyderpey Hacettepe’den ayrıldılar. Örneğin Dr. Ertuğrul Özkök Hürriyet Gazetesi’ne, Dr. Refik Çulpan ve Dr. Mehmet Canlar ABD’ye giderken; Dr. Cihan Belen özel sektörü ve Dr. Abdülkadir Ateş de siyaseti seçti.

Yüksek Öğretim Kurulu’nun 27.01.1983 tarihli onayı sonrasında Dekan Prof. Dr. Kamil Mutluer Kamu Yönetimi ve **Maliye** Bölümü’nün açılmasına öncülük etti. Bu aşamada Doç. Dr. Y. Tekelioğlu başkanlığını Kamil Mutluer’in yaptığı Maliye Bölümü’ne geçmeyi uygun gördü. Anılan bölümde Dr. Selçuk Çingir ve Dr. Emin Çarıkçı yanında daha sonra Dr. Abdüllatif Şener de görev aldı.

1980 ve 1990’lı yıllarda H.Ü. İİBF’de doçentlik sınavına giren İktisat ve Maliye Bölümü öğretim görevlilerinin büyük çoğunluğunun önce doçentlik sonra da profesörlük jürilerinde görev yaptım. Bu sınavların sadece ikisinde jürinin Hacettepe dışından gelen konuk üyeleri beni gururlandıran övücü yorumlar yapmıştı. Bu iki parlak doçent adayından biri Dr. Y. Tekelioğlu idi. Diyebilirim ki o sınav tarihinden bu yana Y. Tekelioğlu’nun akademik kişiliğine ve yeteneklerine olan güvenim artarak kesintisiz devam

etti. Bu güvenim onun profesörlük jürisinde bulduktan sonra tazelandı ve pekişti.

H.Ü. İİBF’de Y. Tekelioğlu’nun dekan yardımcısı olarak görev yaptığı 1989-1993 döneminde dekan Prof. Dr. T. Çubukçu ile Fakültenin alt yapı sorunlarının çözümünde ve bölümler arasında akademik işbirliğinin kurulmasında öne çıkan girişimlerine yakından tanık oldum. Özellikle 1989 yılında kurulmasına öncülük ettiği H.Ü. İşletme Yönetimi ve Ekonomik Araştırmalar Merkezi’nin kurucu müdürü olarak Fakülte düzeyinde ortak araştırma projeleri geliştirilmesinin, yayın yapılmasının önemini belirleyen ilkelerin ortaya konması için nasıl çalıştığını yakından görmüştüm. Fakat beklediği ilgi ve desteği meslektaşlarından görme şansı olmadı. Çünkü Fakültenin öğretim üyelerinin büyük çoğunluğu birlikte çalışmak, proje yürütmek yerine, Fakülte dışında bireysel düzeyde ilişki kurmayı ve kurdukları ilişkiyi veya aldıkları görevi sürdürmeyi tercih etmişlerdi. Bu kesim YÖK, TOBB, A. Sanayi ve Ticaret Odası, TCMB, Dış Politika Enstitüsü, Forum Dergisi gibi kurum ve kuruluşlarla ilişkilerini başarıyla sürdürdüler(!) Fakültenin ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalara açılmasına ve yayın yapmasına katkıda bulunmayı önemsemediler.

Akdeniz Üniversitesi İİBF’nin Kuruluş Yılları

H.Ü. İİBF kurucu dekanı Prof. Dr. Kamil Mutluer YÖK başkanı İhsan Doğramacı’nın daveti üzerine YÖK İcra Kurulu’na katıldı. Ancak fakültesiyle yakın ilişkilerini sürdürdü. Kamil Mutluer bölüm arkadaşı Y. Tekelioğlu’na 1993 yılı başında Akdeniz Üniversitesi’nde kurulmakta olan İİBF’nin kurucu dekanı olarak görev almasını önermişti. Tekelioğlu bu öneriyi değerlendirdiği günlerde benim görüşümü de almayı uygun görmüştü. Bilgisine, birikimine ve yeteneklerine güvendiğim için hiç tereddüt etmeden **“Böyle bir projeyi ancak sen gerçekleştirirsin,”** dedim ve kabul etmesinde ısrarcı oldum. Beytepe’de önerdiği, geliştirdiği projelerin hemen hiçbirini gerçekleştirme ortamı bulamayan Y. Tekelioğlu’na şimdi önemli bir fırsat verilmekteydi.

Antalya’ya gitmeye karar verdiğini bana söylediği gün, Yavuz Tekelioğlu’na kendime göre iki önemli öneride bulunmuştum:

- Sana orada yapacağın işlerde yardımcı olacak, dost kazanmasını bilen, iş takip etme yeteneği olan güler yüzlü bir insan olan Dr. Mustafa Şanlı’yı da yanında götürmelisin...
- “Söz veriyorum ilk mezunlarını vereceğin yıl, eğer davet edersen, gelip sana yardımcı olacağım, bir sömestr boyunca da ders vereceğim,” dedim.
- 1993 yılı Mayıs ayının ortalarında **“bir veda yemeği”** sonrasında Tekelioğlu’nu Antalya’ya uğurladık. Evini, Hacettepe’yi,

bürokrasideki ve Ankara'daki dostlarını bırakarak tanımadığı ve yeni kurulmakta olan bir üniversiteye kurucu dekan olarak gitmeyi göze alarak yola çıktı. Çünkü Tekelioğlu kendisiyle barışık, çalışmayı, üretmeyi, paylaşmayı ve uzlaşmayı seven bir kişiliğe sahipti. Cesaretinin kaynağı buradan geliyordu.

Tekelioğlu fakülte binası olmayan bir fakülteye dekan olmuştu. Yokluklardan, yetersizliklerden korkmadı, geceli gündüzlü çalışmaya girişti. Özellikle lisans programlarının oluşturulmasında ve öğretim elemanı seçiminde sürekli karşılıklı bilgi alışverişinde bulunduk. Sonunda Tekelioğlu – Şanlı ikilisi tüm eksikliklere göğüs gererek, Dr. Şükrü Erdem'in de katılımıyla, 1993-1994 ders yılında İktisat Bölümü'ne öğrenci aldılar.

Tekelioğlu gerek Fakültesinin sorunları ve gerekse özel işleri nedeniyle sık sık Ankara'ya ve dolayısıyla da Beytepe'ye gelip bizleri ziyaret ediyordu. Bu ziyaretleri sırasında insan ve mali kaynak yetersizliğini aşmak için hangi kapıları çaldığını anlatırdı. Bir yandan gençleri Antalya'ya davet ederken; bilimsel toplantılar için de destek isterdi. Özellikle benim yöneticileri arasında olduğumu bildiği **Türkiye Ekonomi Kurumu** ile akademik işbirliği yaparak Fakültenin Antalya ve Türkiye kamuoyuna tanıtılmasını istiyordu.

İlk işbirliğimiz 17 Şubat 1995'te gerçekleşti. Dekan Tekelioğlu'nun önerisini Türkiye Ekonomi Kurumu'na götürdüm, onay aldım. Bu karar sonucunda **“Türkiye İktisat Kongresi”**nin 72. Yıl Çalıştayı Akdeniz Üniversitesi İİBF ile birlikte düzenlemeyi kararlaştırdık. Kurum Başkanı Prof. Dr. Necdet Serin, Genel Sekreter Prof. Dr. Erdiñ Tokgöz ve yönetim kurulunun bazı üyelerinin katılmasıyla Yavuz Tekelioğlu'nun ev sahipliğinde gerçekleştirilen çalıştay büyük ilgi görmüştü. Kurum temsilcileri olarak bu ziyaret sırasında Dekan Tekelioğlu'nun hangi sorunlarla boğuştuğunu yakından görme ve dinleme olanağı bulduk. Bu nedenle Kurum, ülkesi ve üniversitesi için zaman ve olanak sınırı tanımayan Y. Tekelioğlu'na ve kurmakta olduğu Fakültesine destek olmayı sürdürme kararı almıştı.

Çalıştay çerçevesinde Rektör Prof. Dr. Karpuzoğlu katılımcılara bir akşam yemeği vermeyi uygun görmüştü. Yemek sırasında Kurum Başkanı Prof. Dr. Necdet Serin ve ben İİBF'nin gelişmesinin önce Akdeniz Üniversitesi'ne sonra da Antalya'ya değerli hizmetler sunabileceğini vurgulayarak; Rektörün İİBF hakkında varlığını bildiğimiz olumsuz düşünce ve yargılarını etkilemeye çalıştık. Ancak Rektör, Yavuz Tekelioğlu ve arkadaşlarının yapmak istedikleri yatırımlarla ilgili öneriler hakkında olumsuz yorumlar yapmaktan kaçınmadı.

Yemek masasında tek gazeteci olan Dünya Gazetesi Antalya Temsilcisi Mustafa Uysal söz alarak Rektöre hitaben şöyle seslendiğini anımsıyorum:

“Sayın Rektör, Akdeniz Üniversitesi'nin adını Antalya kamuoyu İİBF faaliyete başladıktan sonra sık sık duymaya başladı. Çünkü Y. Tekelioğlu ve

arkadaşları projelerini ve hedeflerini kamuoyuyla paylaşıyor.” O akşam yemeğinden sonra döneminin önemli cerrahlardan biri olan Rektör Karpuzoğlu'nun Yavuz Tekelioğlu ve arkadaşlarına karşı daha olumlu davrandığını hatırlıyorum.

Türkiye Ekonomi Kurumu yönetimi Y. Tekelioğlu ve arkadaşlarına verdiği sözü tutarak bir yıl sonra 6-8 Mayıs 1996'da Fakültenin Paris Rene Descartes Üniversitesi ile birlikte düzenlediği **“Avrupa, Akdeniz ve Türkiye”** konulu uluslararası kolokyuma geniş bir kadroyla katıldı. Bir kez daha Tekelioğlu'nun çok sınırlı bir kadro ve bütçeyle şaşırtıcı işler başardığını ve yeni hedefler peşinde koştuğunu yakından gördük.

Ben kişisel olarak Dekan Tekelioğlu'nu Antalya'ya uğurlarken verdiğim sözü hatırlayarak öncelikle öğretim elemanı ihtiyacının karşılanmasında ona yardımcı olmaya çalıştım. H.Ü. İİBF İktisat Bölümü'nde doktorasını tamamlayan öğrencim Dr. Mustafa Şanlı'dan sonra diğer güvendiğim öğrencilerim olan Dr. Hacer Oğuz, Dr. Sayım Işık ve son olarak da Dr. Selim Çağatay'ın Antalya'da görev almaları yolundaki kararlarında etkili olmaya çalıştım. Ayrıca kadroları Antalya'da olup da Hacettepe'de iktisat doktora çalışmaları yapan Dr. Ümit Kıymalıoğlu ile Dr. Harun Doğan'a bir “trafik kazası” yaşamamaları için çok yönlü yardımlarda bulundum ve yol gösterdim.

1996-1997 Ders Yılında Antalya'da Baharı Yaşıyorum

Ankara'dan çeşitli yollarla Tekelioğlu ve arkadaşlarına yardımcı olmakla kalmadım. Verdiğim sözü tutarak 1996-1997 Ders Yılı Bahar Döneminde Hacettepe'den ve eşimden izin alarak ders vermek üzere Antalya'ya taşındım.

Son sınıf öğrencilerinin **“Kalkınma İktisadı”** ve **“Türkiye Ekonomisi”**, birinci sınıf öğrencilerinin de **“İktisat”** derslerine girdim. Benden önce tam zamanlı olarak Hacettepe'den ayrılıp Antalya'ya gelen ve profesör olan Ahmet Yalnız (öğrencim olmuştu) ile **“iki evli-bekar”** olarak Antalya'da buluştuk.

İkimize, Y. Tekelioğlu'nun Rektörlük nezdindeki yoğun ısrarları sonucunda Üniversite lojmanlarından Burdur-Kemer yoluna bakan bloğun üst katında, çatı katındaki bir daireyi verdiler. Dairenin perdeleri olmadığı için gün boyu güneş odalara dolduğundan akşam saat 21:00'dan sonra eve girebiliyorduk. Mobilyamız iki yatak, bir küçük masa birkaç sandalye ve Yavuz'un yaptırdığı bir garderoptan ibaretti. Mutfak için sınırlı sayıda iki kişi için gerekli malzemeleri kendimiz aldık. Alışverişleri ben, yemekleri Ahmet yapıyordu. Bulaşıkları ise kim erken davranırsa o yıkıyordu. Ancak Ahmet Yalnız hafta sonları Tekirova'ya yazlığına gittiğinde ben kendimi gurbette hissediyordum. Evimizin tek zenginliği küçük bir televizyonu. Onu Orhan veya Şükrü evden getirmişti. Mutfakta tenceremiz yoktu, tek bir tavamız vardı. Ahmet tavada önce pilav pişiriyor sonrada aynı tavada et veya tavuk

kızırtıyordu. Hafta içinde her sabah ve akşamüstü Yavuz ile inşaat ve ağaçlandırma alanlarını dolaşırdık. Hele hafta sonları diğer öğretim elemanları, asistanlar ve öğrencilerle birlikte dikilen ağaçlar ve çiçekler sulanır, bakımları yapılırdı. Coşkulu, sevdalı bu insanlar falez taşlarının kapladığı alanda, çevreye saygılı, yeni bir yaşam ortamı yaratmayı hedef aldılar ve başardılar. Sanki bu insanlar **“Köy Enstitüsü”** veya **“imece”** kültürü almış gibiydi. Nitekim doğal doku korunarak gerçekleştirilen ve bir botanik bahçesi kadar güzel olan bu bahçeler nedeniyle İİBF ve Yavuz Tekelioğlu'nun çevre hizmet ödülüne layık görüldüklerini hatırlıyorum.

Bugün herkesin beğenisini kazanan her yönüyle tamamlanmış olan Akdeniz Üniversitesi İİBF'nin bu aşamaya gelmesinde Tekelioğlu'na geceli ve gündüzlü olarak Erdem, Kuruüzüm, Şanlı ve Sarvan çiftlerinin sınırsız desteklerinin belirleyici olduğu kanısındayım. Bunu gözlemlerime dayanarak söylüyorum. Ancak tüm yenilikçi hareketlerde görüldüğü gibi yeni düzen kurulduktan sonra, kurucular arasında **iktidar-güç** paylaşımı kavgası başlıyor. Bu olgunun doğruluğunu hem Hacettepe'de ve hem de Akdeniz'de tanık oldum.

Yaratmanın ve başarmanın heyecanı içinde olan bu coşkulu eğitimcilere, Yavuz'u tanıyan her çevreden gönüllü insanların yardımcı olmaya çalıştığını gördüm. Ancak Yavuz'un Fakültesine destek sağlamak amacıyla Üniversite dışında kurduğu etkili ilişkilerin çoğu kez Üniversite yönetimini tedirgin ettiğini gördüm. Özellikle Yavuz'un Ankara'daki etkili ilişkilerinin Üniversitede kıskançlığa yol açtığına yakından tanık oldum. Üniversite yönetiminin özellikle belirli bir dönem engelleyici karar ve tutumlarına rağmen Tekelioğlu ve arkadaşları üniversite dışından sağladıkları çok yönlü desteklerle darboğazları aşmayı başardılar.

Ankara'ya döndükten sonra hemen her yıl Tekelioğlu ve arkadaşlarının düzenlendiği ulusal ve uluslararası toplantılara bazen konuşmacı bazen de dinleyici olarak katılmaya çalıştım. Samimiyetle itiraf etmeliyim ki elli yıllık akademik yaşamımda Türkiye'de Yavuz Tekelioğlu'nun kurduğu bu fakültenin gerçekleştirdiği uluslararası faaliyetleri yapabilen ikinci bir fakülte tanımadım. Nitekim Yavuz Tekelioğlu özellikle doktorasını yaptığı Fransa ile geliştirdiği yoğun ilişkileri ve bu iki ülke arasındaki bilimsel işbirliğine yaptığı katkıları nedeniyle 1997 yılında Fransa Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığının “Bilimde Şövalye Nişanı” ile ödüllendirildi.

Sadece eğitim yapan, bilgi aktaran bir fakülte değil, Türkiye'ye ışık saçan, sanata, güzel sanatlarla, doğayla, çevreyle bütünleşen, diğer disiplinlerle işbirliği yapan ve çağdaş Türkiye'ye giden yolu gösteren bu Fakültenin 10. yıl kutlamalarına Dekan Prof. Dr. Fulya Sarvan'ın onur konuğu olarak beni davet etmesi ve bir konuşma yapmamı istemesi sonrasında yaşadıklarım hâlâ unutamadığım güzel anılarım arasında yer almaktadır. Dekan, açılış konuşmamı yapmak üzere beni kürsüye davet

ettiğinde salondaki coşkunluk etkisi altında kalmıştım. Oldukça heyecanlı olarak konuşmamın başlığını “Duyun-u Umumiye; IMF ve Türkiye Ekonomisi” şeklinde açıklamıştım. Tepegöz yardımıyla konuşmamı sürdürürken Osmanlı İmparatorluğu’nun 19. yy.’da yaşadığı mali krizin boyutlarını anlattıktan sonra padişahların ve sarayın ne derecede sorumsuz davrandıklarını anlatan örnekler vermeye çalışmıştım. Nitekim Padişah Abdülmecit devleti dış borçla ayakta tutmaya çalışırken saray, köşk ve camiler yaptırmaktan geri kalmıyordu. Ayrıca sarayında 800’ye yakın cariye yaşamaktaydı. Bu cariyelerin giysileri, mücevherleri ve parfümleri yurt dışından geliyordu, şeklinde yargılar ortaya koymuştum.

Ertesi gün Akşam Gazetesi’nin 4. sayfasının üst yarısında bir Osmanlı saraylısı kadının uzandığı bir divan ve altında: “Prof. Dr. Erdoğan Tokgöz’e göre Osmanlı Devleti’ni cariyeler batırdı.” Başlığını taşıyan bir haber yer aldı. Habere bazı köşe yazarları ve televizyonlar da ilgi gösterdi. CNN Türk programcısı Cüneyt Özdemir bir gün sonra beni evden arayarak telefonla konuya açıklık getirmemi istemişti.

SONUÇ

Akademik yaşamımın 50. yılına girdim. Bugüne değin Hacettepe, Ankara, Uludağ, Bilkent, Akdeniz ve Ufuk Üniversitelerinde ve Harp Okulu’nda, görev yaptım. Yüzlerce genç insana akademik yaşamımda başarılı olmaları ve iş bulmaları konularında yardımcı olmaya çalıştım.

Bu insanların hemen hemen tamamının, süre ve derecesi farklı olsa da, beni hatırlamakta güçlük çektiklerini gördüm. Özellikle üniversitelerde görev almalarına, kadro bulmalarına, kendileri için uygun jürilerin kurulmasına yardımcı olduğum kimselerin işleri bittikten sonra nasıl değiştiklerini hatta nasıl saldırgan olduklarına tanık oldum.

Elli yıllık akademik yaşamımda sadece ve sadece güvenilir bir dost kazandım. Belki de ben dost kazanma sanatının bilincinde olamadım. Bu bakımdan başarısız oldum. Kazandığım bu tek dostun adı Yavuz Tekelioğlu’dur. Karşılıklı saygı, sevgi ve güvene dayanan bu dostluk 33 yıldan bu yana hiç kesintiye uğramadı. Tekelioğlu’nu kendime yakın bulmamın, ona güvenmemin, ona olan sevgimin devam etmesinin nedenlerini şöyle sıralayabilirim:

- Mustafa Kemal Atatürk’ün kurduğu Cumhuriyetin temel ilkelerine içten bağlıdır. Düşünce ve eylemlerinde bunu her zaman ifade etmekten ve eylemleriyle göstermekten çekinmemiştir.
- Maddi çıkarılardan uzak, kişisel yarar yerine kurumsal yarar peşinde koşar, çalışır.
- Yalakalık bilmez, “biat” kültüründen uzak, paylaşma, birlikte yürüme kültürüne sahiptir.

Güvenilir Bir Dost: Yavuz Tekelioğlu

- Proje geliştirmeyi, öneri getirmeyi, üretmeyi, birlikte çalışmayı ve sorumluluk almayı önemser.
- Fakültesine katılan her elemanın her düzeyde yükselmesine, kadro bulmasına, yayın yapmasına ve yurt dışına çıkabilmesine yönelik çalışmalarına öncelik verir, önem verir ve ısrarla takip eder.
- Öğrenci ve araştırma görevlilerini çocukları gibi sever. Sanki onlar için yaşar. Onları toplu halde operaya, klasik müzik konserlerine götürmekten çok keyif alır. Bir öğrencisini daha yurt dışına gönderebildiği zaman sanki dünyalar onun olur.
- Her düzeyde insanlarla yakınlık kurmaya önem verir. Dostları arasında bakanlar, milletvekilleri, müsteşarlar, ünlü sanatçılar, yabancı diplomatlar... vs. olduğu gibi şoförler, balıkçılar, garsonlar... da vardır.
- Maddi açıdan tek zenginliği iki hayırlı evlat yetiştirmiş olmasıdır. Bunu sık sık söyler. Ne evi vardır ne arabası. Parasal birikimi sadece devletten aldığı “emekli ikramiyesi” kadardır.

Yavuz Tekelioğlu’nu kısaca özetlemeye çalıştığım 50 yıllık akademik yaşamımda az gördüğüm bu öne çıkan nitelikleri nedeniyle kendime yakın buldum ve dostluğuna önem verdim. Şunu yaşayarak öğrendim: **Güvenilir bir dost, kardeşten daha yakındır.**